

Розкази
про Україну

8+

Дерево СИЛИ

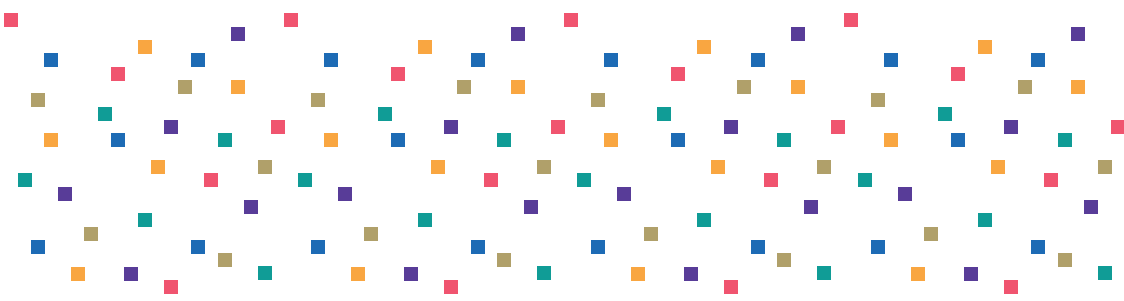
www.storiya.info

© 2024 «Сторія»

www.storiya.info

Для твоїх геніальних думок

Series of horizontal dotted lines for writing.

Дерево сили

Засновниця читацької онлайн-платформи «Сторія» **Олеся Божко**

Кураторки **Тетяна Роднова, Світлана Чикатуєва**

Авторська група **Дмитро Візиренко, Альона Двоєзерська, Іван Меркулов, Кирил Ковальов, Тихон Попов** — учні 3 класу санаторної школи з дошкільними групами комунального закладу вищої освіти "Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія" Запорізької обласної ради, м. Запоріжжя

Головна редакторка **Юлія Журлакова**

Літературна редакторка, авторка рубрики

«Читай і мову вивчай!» **Юлія Гарюнова**

Верстка **Анастасія Бишовець**

Дизайн **Віталій Войтуль**

Ілюстрації freepik.com, wikipedia.org, myukraine.org.ua

Фото та малюнки надані авторами

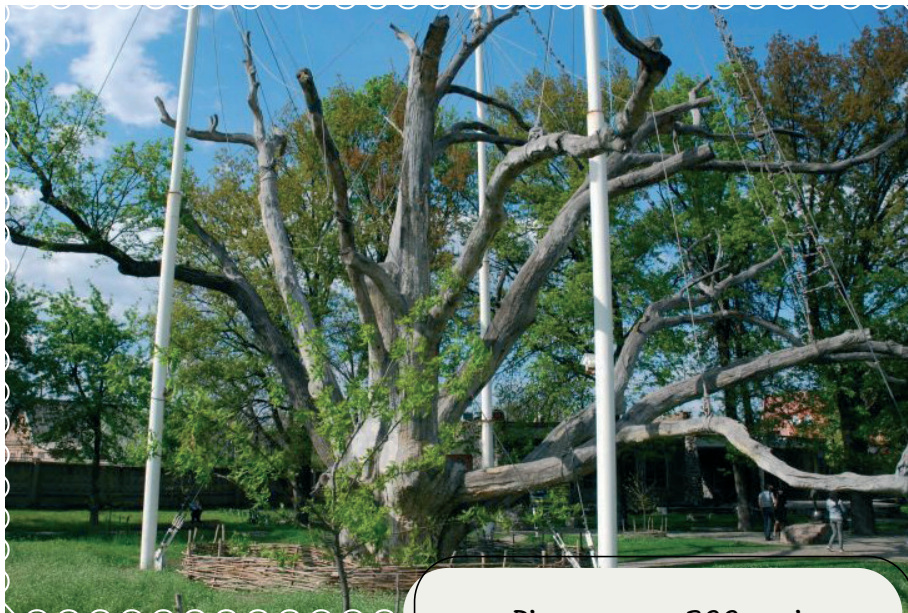
www.storiya.info

Матеріали розроблені ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» за технічної підтримки ООН Жінки в Україні та за фінансування Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги ООН (WPHF). Ця публікація підготовлена за фінансової підтримки Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги Організації Об'єднаних Націй (WPHF), але це не означає, що висловлені в ній погляди та вміст є офіційно схваленими або визнаними з боку Організації Об'єднаних Націй.

Усі зображення, інформація і торговельні марки використовуються як ілюстрації з навчальною метою та не мають рекламного характеру. Усі матеріали, які розміщені на вебсайті www.storiya.info, а також будь-які інші матеріали, що розповсюджуються за допомогою цього сайту і з цього сайту (зокрема зображення, відеоролики і тексти), належать ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» та захищені авторським правом. Несанкціоноване використання цих матеріалів, повне або часткове копіювання, збереження, зміна і поширення (для будь-яких цілей) без письмової згоди ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» заборонено. © 2024 «Сторія».

А ось і справжній подарунок для дослідника! Кременезне сухе дерево чудернацької форми. Таке старе, що, здавалося, от-от розсиплеться. Його розлогий стовбур тримали металеві щогли, а гілки були підв'язані тросами. Навколо стояла невисока огорожа. “Можна перелізти,” — прикинув оком Сашко та вже навіть задер ногу, щоб поближче роздивитися цю дивовижу...

Запорізький дуб

- Вік — понад 700 років
- Висота — 36 м
- Діаметр стовбура — 6,5 м
- Діаметр крони — 43 м

Спробуй здогадатися, від яких слів походять такі власні назви. **Запиши** до них спільнокореневі слова.

Кривий Ріг

Миргород

Рівне

Люботин

Криворівня

Тепер ти знаєш більше про спільнокореневі слова в українській мові!

ЧИТАЙ
І МОВУ ВИВЧАЙ!

Чому Січ Запорозька?

У цьому тексті ти дізнався/дізналася про те, яку неймовірну історію можуть мати окремі місця не багатій українській землі. А чи спадало тобі на думку, як виникла назва "Запорозька Січ"?

Тут допоможуть спільнокореневі слова в українській мові!

Запорозька — бо розташована "за порогами" Дніпра.

Січ — від слова "сікти", оскільки козаки сікли дерева, щоб утворювати зручні проходи.

— Ти що робиш, бешкетнику? — вчасно нагодила-ся Маринка.

— У-у-у, яка ти нудна, — скривився Сашко, проте послухався. — Тільки подивися! Схоже на якийсь піратський корабель. Може, тут і скарби є? Скриня із золотими монетами?

Маринка лагідно всміхнулася:

— То не корабель, а дуб. Ми сюди на екскурсію приїжджали всім класом.

— Ду-у-уб? — розчаровано протягнув хлопчик. — І чого б це так оберігали звичайнісіньке сухе дерево? Та ще й екскурсії сюди ввели? Що, у парку дубів мало?

— А хто сказав, що то звичайне дерево? — раптом почувся загадковий голос.

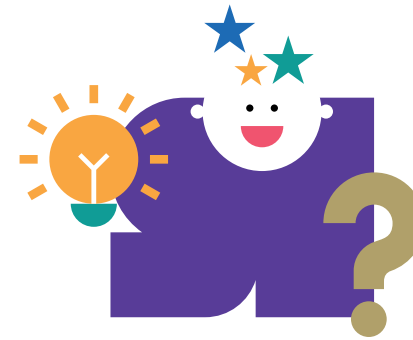
Маринка та Сашко лише тепер помітили, що на лавці під деревом сидить сивочолий дідусь. Він усміхнувся в густі вуса й продовжив:

— Цей дуб є хранителем вільного козацького духу. Йому вже понад 700 років. Уявляєте, які події він бачив? І що міг би розказати? Але тільки той, хто вміє слухати та відчувати серцем, зможе його почути, зможе відшукати справжній скарб, дорожчий за золото.

— Дідусю, а що то за скарб, який дорожчий за золото? — нетерпляче спитав Сашко. — І як його відшукати?

— Цей віковий дуб — своєрідна машина часу. Ну ж бо, торкніться його. Заплющіть очі. Спробуйте уявити, що відбувалося тут 500 років тому.

НАД ЧИМ ПОМІРКУВАТИ

- Які події міг бачити дуб, якому 700 років?
- Які факти про Запоріжжя тобі стали відомі із цього тексту?
- Що то за скарб, дорожчий за золото?
- Як гадаєш, чому історія називається “Дерево сили”? Чи є таке місце сили у твоєму місті чи селі?

Братик та сестричка бережно взяли жолуді й попрямували до машини.

— Ой, ми ж не подякували! — згадав Сашко. Він обернувся та крикнув: — Дякуємо, дідусю!

Але позаду нікого не було. “Де ж він подівся?” — хлопчик спантеличено глянув на сестру. Марина здивовано дивилася на жолуді у своїй руці. Чи точно був той дідусь перед ними, чи примарився?

Того ж дня, повернувшись додому, діти разом із батьками посадили жолуді в землю. А невдовзі виріс маленький дубочок, який шумів зеленими листочками та нашіптував цікаві історії про минуле.

Прислухайся, а може, дерево в твоєму дворі теж хоче щось розповісти? ●◆■◀▶◆

Може, утомлені чумаки на шляху додому лягли відпочити в тіні великого дерева? Чи козацький гетьман, спершись спиною на могутній стовбур, обмірковував план військового походу? Ми стоїмо зараз на місці, де відбувалися визначні події. Зовсім поряд острів Хортиця, де була чи не найвідоміша Запорозька Січ. Відчуйте цей зв'язок з українцями всіх поколінь.

Раптом Сашко відчув, як у нього в грудях щось заворушилося. Щось тепле, лагідне та водночас сильне.

— Це воно... — прошепотів хлопчик та розплющив очі. — Я відчуваю! Але дерево сохне... Невже його не стане?

— На жаль, у цьому світі немає нічого вічного. Але в наших силах берегти те, що можемо, і так довго, наскільки вистачить сил. Одна гілочка ще зеленіє навесні. І знаєте, річ не просто в дереві. А в пам'яті та в пошані. Поки ми пам'ятаємо нашу історію, цінуємо та бережемо видатні пам'ятки, ми — народ.

Дідусь обвів рукою все, що є навколо.

— А тепер озирніться. Гляньте, скільки дубочків виросло із жолудів цього велетня. А скільки таких синів росте по Україні! Та що по Україні, по всьому світу! Покоління українців приїжджали до цього місця за силою,

спокоєм, мудрістю та натхненням. А на зворотному шляху брали жолуді, які садили біля своїх домівок. Ці дерева нагадували людям, хто вони є — сильні дуби з міцним корінням.

— Неймовірно! — видихнула Марина. — Така честь — виростити козацький дубочок. От би й ми могли це зробити...

Дідусь протягнув до них руку, на старечій долоні лежало два жолуді.

— Ви можете. Це жолуді з цього дерева. І я хочу дати їх вам.

А потім трохи суворіше запитав:

— Чи посадите ви дубочок? Чи будете доглядати його? Чи будете вивчати історію свого народу?

— Так! Обіцяємо! — хором відповіли діти.

— Маринко! Сашку! — почувся мамин голос. — Час їхати!